

ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
Employers' Satisfaction Towards Management Graduates' Performance of Business
Administration Program, Faculty of Management Science, Loei Rajabhat University

วิไลพร ยาชามป้อม¹

E-mail: Ting_lru@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ใช้บัณฑิต/หัวหน้าหน่วยงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2563 จำนวน 33 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจงจากข้อมูลที่บัณฑิตให้ไว้ในแบบสอบถามภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิต เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D.= 0.58) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.66$, S.D.= 0.58) รองลงมา คือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.65$, S.D.= 0.57) ด้านความรู้ ($\bar{X} = 4.62$, S.D.= 0.57) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.61$, S.D.= 0.59) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 4.59$, S.D.= 0.59) ตามลำดับ

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ ผู้ใช้บัณฑิต หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ

Abstract

This research aimed at exploring employers' satisfaction towards graduates' performance of Management Program, Faculty of Management Science, Loei Rajabhat University. The 33 samples of employers of graduates who graduated in 2020 were selected as sampling group by specific sampling technique from working survey forms. A 5 Likert's scale questionnaire was employed to collect the data, then analyzed by average and standard deviation.

The results showed that the satisfaction level of employers towards performance of Management Program graduates was at highest level ($\bar{X} = 4.63$, S.D.= 0.58). Interpersonal skills and responsibility was at highest level ($\bar{X} = 4.66$, S.D.= 0.58) following by numerical skill, communication and information technology ($\bar{X} = 4.65$, S.D.= 0.57), knowledge ($\bar{X} = 4.62$, S.D.= 0.57), morality and ethics ($\bar{X} = 4.61$, S.D.= 0.59). While, intellectual skill was at lowest level ($\bar{X} = 4.59$, S.D.= 0.59)

Keywords: satisfaction, employers, business administration program, management program

ความเป็นมาของปัญหา

ด้วยความเจริญก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงในสังคมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในหลายๆ ด้าน ทำให้การพัฒนาคุณภาพของคนจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่รัฐบาลต้องเตรียมพร้อมเพื่อที่จะเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ทางหนึ่งที่สำคัญคือการส่งเสริมการศึกษาให้เกิดขึ้น ส่งผลให้การจัดการศึกษาจึงเป็นยุทธศาสตร์สำคัญหนึ่งที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของคนในสังคมให้เป็นผู้มีความสมบูรณ์ทั้งทางสติปัญญา ร่างกาย และจิตใจ ทั้งนี้เพราะหากคนในสังคมได้รับการศึกษาก็จะส่งผลต่อการพัฒนาในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม การเมือง ตลอดจนเทคโนโลยีสมัยใหม่ ดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดแนวทางการเรียนรู้ไว้ในหมวดที่ 1 มาตรา 6 ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ปัจจุบันการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทั้งของภาครัฐและเอกชนจะต้องมีคุณภาพ และบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาต้องมีความรู้

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตลอดจนมีทักษะที่สามารถแข่งขันกับบุคคลอื่นได้ เหล่านี้นับเป็นภารกิจสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาที่จะต้องเร่งพัฒนาและผลิตบัณฑิตให้มีศักยภาพ เพื่อให้สอดคล้องและตรงต่อความต้องการที่แท้จริงของตลาดแรงงานและสังคมภายในประเทศ จึงทำให้มีการสร้างมาตรฐานและระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาขึ้นมาภายในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งระบบการประกันคุณภาพการศึกษาถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการที่จะยกระดับการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพบัณฑิตได้ (จุฬารัตน์ ศรีวัฒนพงศ์ และ พิชญพรพรรณ อนันตบุญวัฒน์, 2563)

นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education: TQF: HED) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร การปรับเปลี่ยนกลวิธีการสอนของอาจารย์ การเรียนรู้ของนักศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ (learning Outcome) ตามที่มุ่งหวังได้จริง จึงได้กำหนดองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุถึงมาตรฐาน ผลการเรียนรู้รวมทั้งเป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการศึกษา เช่น การพัฒนาหลักสูตร การปรับเปลี่ยนกลวิธีการสอน วิธีการเรียนรู้ ตลอดจนกระบวนการวัดและการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ได้คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์เพื่อให้ออกไปเป็นบัณฑิตที่ตรงกับความต้องการของสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2560)

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย เปิดสอนในระดับปริญญาตรี นอกจากทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตแล้วยังมีส่วนร่วมในการสอนนักศึกษาในหลักสูตรสาขาวิชาอื่นๆ และสนับสนุนส่งเสริมความสามารถของนักศึกษาในด้านต่างๆ ซึ่งมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันหลักสูตรได้กำหนดปรัชญา และวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจน ปรัชญาของหลักสูตร คือ ผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ คุณธรรม มีทักษะวิชาชีพ เป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ สร้างสรรค์นวัตกรรมพัฒนาท้องถิ่นสู่สากล หลักสูตรได้ตระหนักถึงความสำคัญของคุณภาพในการผลิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีสิ่งหนึ่งที่สำคัญและสามารถแสดงถึงระดับของคุณภาพได้คือ ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ ทั้งนี้สาขาวิชาการจัดการ จึงเห็นความสำคัญของการทำวิจัยเชิงสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตและผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปสู่การพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณลักษณะสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ และสามารถนำข้อมูลมาปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของการวิจัย

การดำเนินการศึกษาวิจัยผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

2. กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ ผู้ใช้บัณฑิต/หัวหน้าหน่วยงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2563 จำนวน 56 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ใช้บัณฑิต/หัวหน้าหน่วยงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2563 จำนวน 33 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากการสุ่มแบบง่ายจากข้อมูลสถานที่ทำงานไว้ในแบบสอบถามภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิตปีการศึกษา 2563 ตอบกลับมาคิดเป็นร้อยละ 58.92 โดยใช้เกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในด้านคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คือจำนวนบัณฑิตที่ได้รับการประเมินจากผู้ใช้นิติจะต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของจำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ตอน ดังนี้

3.1.1 ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการงาน (Checklist) ประกอบด้วย ความเกี่ยวข้องกับบัณฑิต ประเภทหน่วยงาน/สถานประกอบการ และระยะเวลาที่บัณฑิตทำงานอยู่กับหน่วยงานของท่าน

3.1.2 ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ

3.1.3 ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอิสระที่จะแสดงความคิดเห็นความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

3.2 การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีกระบวนการและขั้นตอนดังนี้

3.2.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่กำหนดไว้ในกรอบแนวคิดด้านเนื้อหา วัตถุประสงค์ของการวิจัยและหลักการสร้างเครื่องมือวิจัย

3.2.2 นิยามศัพท์เฉพาะตัวแปรให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดเพื่อสร้างแบบสอบถาม

3.2.3 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมนิยามศัพท์เฉพาะตัวแปรที่กำหนดไว้ในกรอบแนวคิด

3.2.4 ดำเนินการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบ ประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (Index of Objective: IOC) แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป แล้วปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมืออยู่ระหว่าง 0.66-1.00

3.2.5 ดำเนินการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) ที่ไม่ใช่มูลนิธิตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้ววิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) (ธานินทร์ ศิลาจารุ, 2552) ได้ค่าความเชื่อมั่นความความพึงพอใจ 0.85

3.2.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขจนเป็นที่พอใจและเชื่อมั่นได้ว่ามีความครอบคลุมแล้วไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่จะทำการศึกษา

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2563 จากระบบของสำนักส่งเสริมและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย จากนั้นติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบัณฑิตที่ได้ให้ข้อมูลไว้ในแบบสอบถามภาวะการมีงานทำของบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2563 ซึ่งผู้วิจัยจัดส่งหนังสือและแบบสอบถามไปยังหน่วยงานที่บัณฑิตทำงานอยู่ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับมาจำนวน 33 ฉบับ นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์

5.2 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปลงรหัสตามที่กำหนดไว้และประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

5.2.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ความเกี่ยวข้องกับบัณฑิต ประเภทหน่วยงาน/สถานประกอบการ และระยะเวลาที่บัณฑิตทำงานอยู่กับหน่วยงานของท่าน โดยการแจกแจงค่าความถี่และร้อยละ

5.2.2 วิเคราะห์ข้อมูลระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เนื้อหาประกอบด้วย ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำเสนอรูปตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง โดยนำค่าเฉลี่ยมาแปลค่าตามเกณฑ์การประเมินในแต่ละระดับชั้น (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

สำหรับเกณฑ์การตัดสินผลการวิเคราะห์ข้อมูล พิจารณาจากค่าเฉลี่ยเลขคณิตตามเกณฑ์จุดกลาง (Midpoint) ของส่วนระดับคะแนน (Class interval) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายความว่า ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายความว่า ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายความว่า ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายความว่า ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 0.51 – 1.50 หมายความว่า ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิจัยความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ

1. ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นเจ้าของกิจการ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 30.30 หัวหน้างาน/หัวหน้าฝ่าย จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 30.30 ผู้จัดการ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 27.27 หัวหน้าหน่วยงาน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 12.13 โดยแยกเป็นหน่วยงานเอกชน จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 48.48 หน่วยงานราชการ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 27.27 อื่นๆ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 21.22 หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.03 และระยะเวลาที่บัณฑิตทำงาน ตั้งแต่ 6 เดือน – 1 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 57.58 ตั้งแต่ 1 ปี – 2 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 30.30 น้อยกว่า 6 เดือน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09 อื่นๆ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.03 ตามลำดับ

2. ตอนที่ 2 ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ รายละเอียดดังตารางที่ 1-6

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย โดยภาพรวม

ด้านการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.61	0.59	มากที่สุด
2. ด้านความรู้	4.62	0.57	มากที่สุด
3. ด้านทักษะทางปัญญา	4.59	0.59	มากที่สุด
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.66	0.58	มากที่สุด
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.65	0.57	มากที่สุด
โดยรวม	4.63	0.58	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D.= 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.66$, S.D.= 0.58) รองลงมา คือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.65$, S.D.= 0.57) ด้านความรู้ ($\bar{X} = 4.62$, S.D.= 0.57) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.61$, S.D.= 0.59) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 4.59$, S.D.= 0.59) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ด้านคุณธรรม จริยธรรม	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
1. ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละและซื่อสัตย์สุจริต	4.52	0.66	มากที่สุด
2. มีวินัย ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	4.70	0.52	มากที่สุด
3. มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีม	4.67	0.50	มากที่สุด
4. เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีทัศนคติเชิงบวกและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	4.55	0.61	มากที่สุด
5. เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม	4.64	0.60	มากที่สุด
โดยรวม	4.61	0.59	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D.= 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีวินัย ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ($\bar{X} = 4.70$, S.D.= 0.52) รองลงมา คือ มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.67$, S.D.= 0.50) เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม ($\bar{X} = 4.64$, S.D.= 0.60) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีทัศนคติเชิงบวกและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.61) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละและซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 4.52$, S.D.= 0.66) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ด้านความรู้

ด้านความรู้	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
1. มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีที่สำเร็จการศึกษาและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง	4.55	0.70	มากที่สุด
2. สามารถวิเคราะห์ปัญหาและการแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่เหมาะสม รวมถึงการ บูรณาการความรู้ในสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสม	4.70	0.46	มากที่สุด
3. สามารถติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการและพัฒนาความรู้ใหม่ ความชำนาญทางภาษา รวมทั้งความรู้ทางด้านเทคโนโลยี	4.55	0.61	มากที่สุด
4. มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้กับงานที่ได้รับมอบหมายและแสวงหาความรู้ใหม่	4.70	0.46	มากที่สุด
โดยรวม	4.63	0.57	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ด้านความรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D.= 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สามารถวิเคราะห์ปัญหาและการแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่เหมาะสม รวมถึงการ บูรณาการความรู้ในสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสม และมีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้กับงานที่ได้รับมอบหมายและแสวงหาความรู้ใหม่ ($\bar{X} = 4.70$, S.D.= 0.46) รองลงมา คือ สามารถติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการและพัฒนาความรู้ใหม่ ความชำนาญทางภาษา รวมความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.61) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีที่สำเร็จการศึกษาและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.70) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ด้านทักษะทางปัญญา

ด้านทักษะทางปัญญา	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
1. สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณและคิดอย่างเป็นระบบ	4.58	0.65	มากที่สุด
2. สามารถสืบค้น ศึกษาและประเมินข้อมูล เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหา	4.58	0.60	มากที่สุด
3. สามารถรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหาได้อย่างเป็นระบบ	4.61	0.60	มากที่สุด
4. มีความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	4.64	0.59	มากที่สุด
โดยรวม	4.59	0.59	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ด้านทักษะทางปัญญา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D.= 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.64$, S.D.= 0.59) รองลงมา คือ สามารถรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหาได้อย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.61$, S.D.= 0.60) สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณและคิดอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.58$, S.D.= 0.65) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สามารถสืบค้น ศึกษาและประเมินข้อมูล เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหา ($\bar{X} = 4.58$, S.D.= 0.60) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
1. สามารถสื่อสาร สนทนา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.70	0.52	มากที่สุด
2. ความสามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่การแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ได้	4.61	0.60	มากที่สุด
3. รู้จักบทบาท หน้าที่ และมีความรับผิดชอบในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมายทั้งงานส่วนบุคคล และงานกลุ่ม	4.70	0.58	มากที่สุด
โดยรวม	4.66	0.58	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D.= 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รู้จักบทบาท หน้าที่ และมีความรับผิดชอบในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมายทั้งงานส่วนบุคคล และงานกลุ่ม ($\bar{X} = 4.70$, S.D.= 0.58) รองลงมา คือ สามารถสื่อสาร สนทนา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.70$, S.D.= 0.52) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความสามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่การแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ได้ ($\bar{X} = 4.61$, S.D.= 0.60) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
1. มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ หรือเครื่องมือที่จำเป็นที่มีอยู่ในปัจจุบันสำหรับการทำงาน	4.64	0.59	มากที่สุด
2. มีทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ และสามารถใช้อุปกรณ์การคำนวณกับงานที่ได้รับมอบหมายได้	4.73	0.45	มากที่สุด
3. สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่ทันสมัยได้อย่างเหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย	4.61	0.60	มากที่สุด
โดยรวม	4.65	0.57	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ และสามารถใช้อุปกรณ์การคำนวณกับงานที่ได้รับมอบหมายได้ ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.45) รองลงมา คือ มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ หรือเครื่องมือที่จำเป็นที่มีอยู่ในปัจจุบันสำหรับการทำงาน ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.59) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่ทันสมัยได้อย่างเหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.60) ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ซึ่งประเมินความพึงพอใจใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีประเด็นที่นำมาอภิปรายได้ดังต่อไปนี้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า บัณฑิตมีวินัย ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบต่องานและผู้อื่น มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมได้ เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของจุมพิต ศรีวัฒนพงศ์ และพิชญพรรณ อนันตบุญวัฒน์ (2563) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า บัณฑิตปฏิบัติตามกฎระเบียบ และศีลธรรมอันดี สอดคล้องกับงานวิจัยของกองแผน สำนักงานอธิการบดี (2565) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีประจำปีการศึกษา 2563 พบว่า บัณฑิตมีวินัยและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ มีความซื่อสัตย์ ซื่อสัตย์ มีจิตสำนึกและตระหนักในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณหรือจรรยาบรรณวิชาชีพ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชดาภรณ์ ตันทกุล (2559) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พบว่า บัณฑิตมีความซื่อสัตย์ ซื่อสัตย์ อดทน กระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน เป็นผู้มีความประพฤติดี เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับของหน่วยงาน ปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ

ด้านความรู้ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า บัณฑิตสามารถวิเคราะห์ปัญหาและแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการที่เหมาะสม รวมถึงการบูรณาการความรู้ในสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสม และมีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้กับงานที่ได้รับมอบหมายและแสวงหาความรู้ใหม่ สอดคล้องกับงานวิจัยของกองแผน สำนักงานอธิการบดี (2565) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีประจำปีการศึกษา 2563 พบว่า บัณฑิตมีความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพที่สามารถศึกษาต่อยอดได้ มีความรู้ที่สามารถนำมาปฏิบัติงานได้ทันที รู้กฎ ระเบียบ ธรรมเนียมปฏิบัติและข้อกำหนดทางเทคนิค/วิชาชีพที่เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษฎา กฤตเมธกุล (2564) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ปีการศึกษา 2562 พบว่า บัณฑิตสามารถนำความรู้เชิงทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชดาภรณ์ ตันทกุล (2559) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พบว่า บัณฑิตมีความรู้ความสามารถตรงกับงานที่ปฏิบัติสาขาวิชา ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและผลงานมีคุณภาพ สามารถพัฒนาความรู้และนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้

ด้านทักษะทางปัญญา ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า บัณฑิตมีความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม สามารถรวบรวม ศึกษาวิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหาได้อย่างเป็นระบบ และสามารถสืบค้น ศึกษาและประเมินข้อมูล เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหา สอดคล้องกับงานวิจัยของจุมพิต ศรีวัฒนพงศ์ และพิชญพรรณ อนันตบุญวัฒน์ (2563) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า บัณฑิตสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของกองแผน สำนักงานอธิการบดี (2565) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีประจำปี

การศึกษา 2563 พบว่า บัณฑิตสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ศึกษาสภาพปัญหา/วิเคราะห์ปัญหาและหาแนวทางแก้ไขปัญหาในการทำงานได้ มีทักษะการปฏิบัติงาน/การใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ต่างๆ ได้และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤตดา กฤตเมธกุล (2564) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ปีการศึกษา 2562 พบว่า บัณฑิตสามารถแสวงหาความรู้ใหม่ๆ และพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ มีความคล่องแคล่วในการคิดอย่างเป็นระบบ สามารถคิดวิเคราะห์เสนอแนะและให้เหตุผลเพื่อการตัดสินใจได้ มีการตรวจสอบ ประเมินผลการทำงานอย่างสม่ำเสมอ

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า บัณฑิตสามารถสื่อสารทสนทนา ได้อย่ามีประสิทธิภาพและรู้จักบทบาท หน้าที่ และมีความรับผิดชอบในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมายทั้งงานส่วนบุคคล และงานกลุ่ม สอดคล้องกับงานวิจัยของกองแผน สำนักงานอธิการบดี (2565) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีประจำปีการศึกษา 2563 พบว่า บัณฑิตมีทักษะการทำงานเป็นทีม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมองค์กรได้ ตระหนักถึงสิทธิของตนเองและผู้อื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤตดา กฤตเมธกุล (2564) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ปีการศึกษา 2562 พบว่า บัณฑิตมีทักษะในการทำงานเป็นทีมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของงานหรือองค์การ ปฏิบัติงานตามหน้าที่โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น และรับผิดชอบผลการปฏิบัติงานของตน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชดาภรณ์ ตันทกุล (2559) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พบว่า บัณฑิตมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงานและมีศักยภาพในการทำงานเป็นทีม มีความรับผิดชอบในการะงานทั้งของตนเองและของกลุ่ม มีทัศนคติเชิงบวกกับองค์กรและเพื่อร่วมงาน

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผลการวิจัยผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า บัณฑิตมีทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ และสามารถใช้เครื่องมือการคำนวณกับงานที่ได้รับมอบหมายได้ มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์หรือเครื่องมือที่จำเป็นที่มีอยู่ในปัจจุบันสำหรับการทำงานและสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยได้อย่างเหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของจุมพิต ศรีวัฒนพงศ์ และพิชญพรรณ อนันตบุญวัฒน์ (2563) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า บัณฑิตมีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรม เพื่อการแสวงหาความรู้ และติดต่อสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กองแผน สำนักงานอธิการบดี (2565) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีประจำปีการศึกษา 2563 พบว่า บัณฑิตสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร ศึกษา ค้นคว้า สืบค้นข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างเหมาะสม มีทักษะในการนำเสนองานได้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชดาภรณ์ ตันทกุล (2559) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พบว่า บัณฑิต สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม มีความสามารถวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลทางสถิติได้

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ใน 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย อันดับหนึ่ง ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ อันดับสอง ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อันดับสาม ด้านความรู้ อันดับสี่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และอันดับห้า ด้านทักษะทางปัญญา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะต่างๆ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการดำเนินงานของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางที่จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ ดังนี้

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ควรมีการส่งเสริมให้บัณฑิตรู้จักตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละและซื่อสัตย์ สุจริต โดยการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์หรือการเข้าค่ายธรรมะ อบรมคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่นักศึกษาเพื่อให้นักศึกษารู้จักคุณธรรม จริยธรรม
2. ด้านความรู้ ควรมีการส่งเสริมการติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการและพัฒนาความรู้ใหม่ ความชำนาญทางภาษารวมทั้งความรู้ทางด้านเทคโนโลยี โดยการจัดหาวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญพิเศษในแต่ละสาขา มาให้ความรู้ตามลักษณะของแต่ละรายวิชา เพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้เป็นผู้มีความรู้พื้นฐานทางอาชีพดีขึ้น
3. ด้านทักษะทางปัญญา ควรมีการส่งเสริมความสามารถในการสืบค้น ศึกษาและประเมินข้อมูล เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหา โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีการนำความรู้ทางทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กันไปหรือโดยการสอดแทรกลงไปในเรื่องรายวิชา
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ควรมีการส่งเสริมความสามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวก การแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ได้ โดยการอบรมทางมารยาททางสังคม มนุษย์สัมพันธ์ในองค์กรให้กับนักศึกษาเพื่อปรับตัวในสังคมที่ดีต่อไป ควรส่งเสริมความรู้และสามารถแยกแยะความเป็นจริง ในการตัดสินใจต้องขึ้นอยู่กับข้อมูลที่มีอยู่มากกว่าการใช้อารมณ์ รู้จักใช้เหตุผลและวิจารณ์อย่างเหมาะสม จัดอบรมในการเป็นผู้นำให้นักศึกษา ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมการเป็นผู้นำ
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรมีการส่งเสริมความสามารถด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่ทันสมัยได้อย่างเหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย โดยการจัดอบรมคอมพิวเตอร์เพื่อการใช้งานและมีการจัดอบรมภาษาต่างประเทศ เพื่อเพิ่มทักษะในการทำงาน จัดกิจกรรมส่งเสริมการฝึกการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ควบคู่กับแบบสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลที่นำมาพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

- กฤษดา กฤตเมธากุล. (2564). ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ปีการศึกษา 2562. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
- กองแผน สำนักงานอธิการบดี. (2565). ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิต มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ประจำปีการศึกษา 2563. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
- จิตพิต ศรีวัฒนพงศ์ และ พิชญพรพรรณ อนันตบุญวัฒน์. (2563). ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการดำเนินงานของบัณฑิตหลักสูตร ภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. วารสารศึกษาศาสตร์, 7(2), 20-28.
- ชานินทร์ ศิลป์จารุ. (2552). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: บิสิเนสเซอร์แอนด์ตี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- รัชดาภรณ์ ตันนกุล. (2559). ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. วไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์, 11(2), 237-245.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2560). เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 และเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง. กระทรวงศึกษาธิการ